

כי האדם עץ השדה

משמעות חדשה לפסוק מפורסם

מעובד מתוך תורתו של הרבי מליובאוויטש זי"ע



התורה מלמדת אותנו "כי האדם עץ השדה" (דברים כ, יט). האימרה הזו נפוצה בגן הילדים, בכיתות הלימוד ואפילו הפכה לשיר פופולרי. אך, נחשוב לרגע: מה משותף לאדם ולעץ? האם בט"ו בשבט נוכל לצאת אל הרחוב, לשבת בצילו של עץ וללמוד לקח לחיי היום-יום שלנו? הבה ונצא לסיור בין העצים.

נבחן את העץ. גזע חסון. ענפים מתפשטים לכל עבר. קשה להאמין, אבל הכל התחיל בגרעין אחד קטן. הפוטנציאל ה'גרעיני' מדהים; השקעה קטנה בגרעין, תניב עץ חסון ופירות משובחים.

ילד קטן הוא כמו גרעין; אדם בוגר הוא העץ. מעוניינים באדם בוגר, יציב ומלא ערכים? השקיעו בילדים. אולי הם קטנים, אפילו תינוקות. אבל ההשקעה תשתלם, כשהם יגדלו ויתבררו.

נביט אל הארץ. נחפש את השורשים. היכן הם? האם הם קיימים? כן, הם קיימים. ובלעדיהם העץ לא יחזיק מעמד. רוח קלה תהפוך אותו על פניו. האמונה היא השורש. היא זו שנותנת לאדם את היציבות. היא מעניקה לו חוסן פנימי גם בעתות משבר. בלעדיה, רוחות קלות, לחצים חברתיים או סביבה משתנה תזעזע את חיוו. המאמין לא יחשוש מכל אלו: האמונה היא נר לרגליו, לאורה ילך ועל-פיה יתנהג.

אבל אין די בכך. העץ לא מורכב מגרעין ושורשים בלבד. העץ הוא הגזע, הענפים. לא ניתן להסתפק באמונה בלבד. יש להתקדם ולפעול, לגדול ולהתרחב. הגזע והענפים הם המעשים הטובים של האדם. קיימת מצוה? העץ צמח בעוד סנטימטר. כיבדת את ההורים? עוד ענף נולד, והעץ הולך וגדל... כדאי לזכור שעץ טוב לא מפסיק לגדול. ברגע שהגדילה נפסקת חלילה, הענפים ייבשו, וענפים חדשים לא יופיעו.

ולסיום: האם העץ הוא 'עץ סרק', או שמא נהנים ממנו כולם? זוהי שאלה שיש לתת עליה היטב את הדעת. לעצים מסויימים שורשים איתנים, גזע חסון והרבה ענפים. האם הכל נהנים מהם? או שמא הם אנוכיים, במידת מה? על האדם – העץ – לזכור תמיד את הזולת. להעניק, לתת את המיטב. הפירות שאתה מעניק היום, יהפכו מחר לאילנות. אל תתן למעגל הזה להפסק.